

Russian national dance in the code genetic aspect possesses those qualities which allow it to keep moral ethical standards, to carry out direct link with people life.

Key words: national dance. Professional culture. Personality. Education.

Стаття надійшла до редакції 14.08.2012 р.

Прийнято до друку 26.10.2012 р.

УДК 001.4+681.518

Н. А. Сура

**ВИЗНАЧЕННЯ КІЛЬКІСНОГО СКЛАДУ УЧАСНИКІВ
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО НАВЧАННЯ
(НА ПРИКЛАДІ ІТ-СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ)**

Визначення кількісного складу учасників експериментального навчання можна здійснити, насамперед, спираючись на теоретичні уявлення про змістовні характеристики та специфічні особливості навчального процесу з формування професійної іншомовної компетенції у вищих немовних навчальних закладах.

Варто зазначити, що в підготовці та організації експериментального навчання ми керувалися основними положеннями теорії методичного експерименту, яку розробив В. Артемов [1].

Для того, щоб зробити експериментальне навчання більш переконливим, ми використали спосіб підсилення „супротивної сторони” (П. Гурвич [2]), який полягав у тому, що студенти контрольних груп мали дещо кращі показники сформованості професійної іншомовної компетенції *на початку 1-го етапу* експериментального навчання (2010 – 2011 навчальний рік) – *констатувальний експеримент*.

При цьому ми виходимо з того, що визначення кількісного складу учасників експериментального навчання було виконано нами в умовах педагогічного процесу та надало нам змогу реально відобразити показники сформованості професійної іншомовної компетенції у студентів ІТ-спеціальностей *на етапі констатувального експерименту*.

Мета статті – визначити кількісний склад учасників експериментального навчання (на прикладі ІТ-спеціальностей Східноукраїнського національного університету (СНУ) імені Володимира Даля).

Визначення кількісного складу учасників експериментального навчання проводилося на базі трьох факультетів СНУ імені Володимира

Даля: інноваційної економіки і кібернетики; комп'ютерних наук і технологій; математики та інформатики.

Визначення кількісного складу експериментальних і контрольних груп і розробка критеріальної бази проводилися на початку 1-го етапу експериментального навчання (2010 – 2011 навчальний рік) – констатувальний експеримент.

Розподіл загальної кількості студентів ІТ-спеціальностей за факультетами й напрямом підготовки у СНУ імені Володимира Даля (див. табл. 1) представимо в такому порядку:

Таблиця 1

**Розподіл загальної кількості студентів ІТ-спеціальностей
за факультетами й напрямом підготовки
у СНУ імені Володимира Даля**

Факультет інноваційної економіки і кібернетики			
Напрямок підготовки: 6.030502 „Економічна кібернетика”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс
Академічна група	УП 781 (20 студентів)	УП 791 (17 студентів)	УП 701 (17 студентів)
Факультет комп'ютерних наук і технологій			
Напрямок підготовки: 6.050101 „Комп'ютерні науки”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс
Академічна група	КТ 181 (23 студенти) КТ 182 (23 студенти)	КТ 191 (23 студенти) КТ 192 (22 студенти)	КТ 101 (21 студент) КТ 102 (21 студент)
Напрямок підготовки: 6.050201 „Системна інженерія”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс
Академічна група	КТ 281 (22 студенти) КТ 282 (22 студенти) КТ 283 (24 студенти) КТ 284 (19 студентів) КТ 285 (22 студенти) КТ 286 (22 студенти)	КТ 291 (23 студенти) КТ 292 (23 студенти) КТ 293 (22 студенти) КТ 294 (20 студентів)	КТ 201 (17 студентів) КТ 202 (17 студентів) КТ 203 (16 студентів) КТ 204 (16 студентів)
Напрямок підготовки: 6.050202 „Автоматизація і комп'ютерно-інтегровані технології”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс

Академічна група	КТ 381 (23 студенти)	КТ 391 (18 студентів)	КТ 301 (19 студентів)
	КТ 382 (22 студенти)	КТ 392 (18 студентів)	КТ 302 (16 студентів)
	КТ 383 (23 студенти)	КТ 393 (17 студентів)	КТ 303 (17 студентів)

Факультет математики та інформатики			
Напрямок підготовки: 6.040302 „Інформатика”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс
Академічна група	МТ 181 (25 студентів) МТ 182 (23 студенти)	МТ 191 (20 студентів) МТ 192 (21 студент)	МТ 101 (22 студенти) МТ 102 (21 студент)
Напрямок підготовки: 6.050102 „Комп’ютерна інженерія”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс
Академічна група	МТ 481 (19 студентів) МТ 482 (17 студентів) МТ 483 (17 студентів)	МТ 491 (21 студент) МТ 492 (22 студенти)	МТ 401 (19 студентів) МТ 402 (16 студентів)
Напрямок підготовки: 6.170101 „Безпека інформаційних і комунікаційних систем”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс
Академічна група	МТ 681 (13 студентів)	МТ 691 (18 студентів)	МТ 601 (16 студентів)
Напрямок підготовки: 6.040301 „Прикладна математика”			
	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс
Академічна група	МТ 281 (20 студентів)	МТ 291 (20 студентів)	МТ 201 (20 студентів)

Загальна кількість студентів ІТ-спеціальностей у СНУ імені Володимира Даля за трьома факультетами й за напрямками підготовки виявилася такою:

- 2008 навчальний рік (3 курс): 6.030502 „Економічна кібернетика” – 20 студентів; 6.050101 „Комп’ютерні науки” – 46 студентів; 6.050201 „Системна інженерія” – 131 студент; 6.050202 „Автоматизація і комп’ютерно-інтегровані технології” – 68 студентів; 6.040302 „Інформатика” – 48 студентів; 6.050102 „Комп’ютерна інженерія” –

53 студенти; 6.170101 „Безпека інформаційних і комунікаційних систем” – 13 студентів; 6.040301 „Прикладна математика” – 20 студентів.

- 2009 навчальний рік (2 курс): 6.030502 „Економічна кібернетика” – 17 студентів; 6.050101 „Комп’ютерні науки” – 45 студентів; 6.050201 „Системна інженерія” – 88 студентів; 6.050202 „Автоматизація і комп’ютерно-інтегровані технології” – 53 студенти; 6.040302 „Інформатика” – 41 студент; 6.050102 „Комп’ютерна інженерія” – 43 студенти; 6.170101 „Безпека інформаційних і комунікаційних систем” – 18 студентів; 6.040301 „Прикладна математика” – 20 студентів.

- 2010 навчальний рік (1 курс): 6.030502 „Економічна кібернетика” – 17 студентів; 6.050101 „Комп’ютерні науки” – 42 студенти; 6.050201 „Системна інженерія” – 66 студентів; 6.050202 „Автоматизація і комп’ютерно-інтегровані технології” – 52 студенти; 6.040302 „Інформатика” – 43 студенти; 6.050102 „Комп’ютерна інженерія” – 35 студентів; 6.170101 „Безпека інформаційних і комунікаційних систем” – 16 студентів; 6.040301 „Прикладна математика” – 20 студентів.

Систематизуємо отримані дані у зведеній таблиці (див. табл. 2).

Таблиця 2

Розподіл загального числа студентів ІТ-спеціальностей у СНУ імені Володимира Даля за напрямом підготовки (2008 – 2010 рр.)

Напрямок підготовки Перелік 2006 року	2008 3 курс	2009 2 курс	2010 1 курс	Загальна кількість студентів за 2008 – 2010 рр.
6.030502 „Економічна кібернетика”	20	17	17	54
6.050101 „Комп’ютерні науки”	46	45	42	133
6.050201 „Системна інженерія”	131	88	66	285
6.050202 „Автоматизація і комп’ютерно-інтегровані технології”	68	53	52	173
6.040302 „Інформатика”	48	41	43	132
6.050102 „Комп’ютерна інженерія”	53	43	35	131
6.170101 „Безпека інформаційних і комунікаційних систем”	13	18	16	47
6.040301 „Прикладна математика”	20	20	20	60
Усього	399	325	291	1015

Для диференціації випробовуваних (загальний обсяг вибірки – 1015 осіб) за рівнем володіння іноземною мовою в межах, сформульованих у Програмі з англійської мови для професійного спілкування [3], а також з метою розподілу випробовуваних (студентів) на експериментальні і

контрольні групи, було проведено вхідне тестування з іноземної мови на початку 1-го етапу експериментального навчання (2010 – 2011 навчальний рік) – констатувальний експеримент.

У тестування, крім завдань базового рівня, були включені завдання підвищеного й високого рівнів складності. Рівень складності завдань визначався рівнями складності мовного матеріалу й умінь, що перевірялися, а також типом завдання.

Тестування містило кілька розділів:

Розділ 1. „Аудіювання” – включав 15 завдань трьох рівнів складності (30 хвилин).

Розділ 2. „Читання” – містив 9 завдань трьох рівнів складності (30 хвилин).

Розділ 3. „Грамматика і лексика” – містив 20 завдань трьох рівнів складності (40 хвилин).

Розділ 4. „Письмо” – складався з 2-х завдань, виконання яких вимагало демонстрації різних умінь писемного мовлення, що належать до трьох рівнів складності (60 хвилин).

Розділ 5. „Говоріння” – складався з 2-х завдань трьох рівнів складності, що припускають вільно конструйовану розгорнену усну відповідь (10 хвилин на одного випробовуваного).

Базовий, підвищений і високий рівні завдань співвідносилися з рівнями володіння іноземними мовами, визначеними в документах Ради Європи таким чином: Базовий рівень: А 2+; Підвищений рівень: В 1; Високий рівень: В 2 [3].

Завдання розташовувалися за зростаючим ступенем складності всередині кожного розділу. Варіанти тестів були рівноцінні за складністю, однакові за структурою, паралельні за розташуванням завдань.

Визначення результатів тестування здійснювалося у 2 етапи: підрахунок первинних балів за виконання випробовуваними (студентами) завдань у п'яти розділах; розрахунок атестаційного бала (за п'ятибальною шкалою).

При підрахунку первинних балів у розділах „Аудіювання”, „Читання”, „Грамматика і лексика” за кожен правильну відповідь студент отримував один бал, за винятком завдань на встановлення відповідності, де кількість отриманих балів дорівнювала кількості правильно встановлених відповідностей.

У розділах „Говоріння” й „Письмо” кількість первинних балів випробовуваних визначалася за допомогою спеціальних схем оцінювання виконання завдань за виділеними критеріями.

Розрахунок тестового бала проводився шляхом підсумовування первинних балів за кожен розділ письмової частини та усну частину.

Перерахунок результату, отриманого за 100-бальною шкалою, в атестаційну оцінку проводився за такою схемою: оцінка „2” виставлялася, якщо випробовуваний набрав від 0 до 30 балів; оцінка „3” виставлялася, якщо випробовуваний набрав – від 31 до 58 балів; оцінка „4”

виставлялася, якщо випробовуваний набрав – від 59 до 83 балів; оцінка „5” виставлялася, якщо випробовуваний набрав – від 84 до 100 балів.

Підрахунок первинних балів за виконання випробовуваними (студентами) тестових завдань в п’яти розділах представлено в *табл. 3*.

Таблиця 3

**Підрахунок первинних балів за п’ятьма розділами
(„Аудіювання”, „Читання”, „Граматика і лексика”, „Письмо”,
„Говоріння”)**

Англійська мова

№ п/п	Інтервал шкали тестових балів										Усього студентів В
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
2008 (3 курс)	0,31%	2,13%	3,24%	5,62%	8,73%	13,54%	17,28%	23,84%	17,12%	8,19%	399
2009 (2 курс)	0,65%	4,37%	5,48%	8,13%	10,23%	12,14%	15,24%	20,90%	17,89%	4,97%	325
2010 (1 курс)	0,24%	3,17%	3,98%	5,84%	9,37%	13,26%	18,72%	22,23%	17,56%	5,63%	291

Змістовні відмінності в рівні підготовки випробовуваних (студентів) з іноземної мови представлено в *табл. 4*.

Таблиця 4

**Розрахунок атестаційного бала (за п’ятибальною шкалою) (загальне
число випробовуваних – 1015 студентів) *Англійська мова***

Характеристика випробовуваних (студентів)	Опис рівня підготовки з іноземної мови
Незадовільний рівень (Оцінка „2”) Тестовий бал – 0 – 30 балів Кількість студентів у цій групі – 8,2 % (83 студенти)	Представники цієї групи згідно з критеріями засвоєння елементів змісту видів мовленнєвої діяльності не досягли необхідного рівня в жодному з видів мовленнєвої діяльності. Виняток становлять тільки завдання на перевірку вмінь розуміння основного змісту тексту в розділі „Читання”

Продовження табл. 4

<p>Задовільний рівень (Оцінка „3”) Тестовий бал – 31 – 58 балів Кількість студентів у цій групі – 23,6 % (239 студентів)</p>	<p>Представники цієї групи, окрім умінь розуміння основного змісту тексту, продемонстрували сформованість умінь розрізняти структурно-сміслові зв'язки тексту, а також навички застосування окремих лексико-граматичних елементів, що дозволило їм загалом справитися з таким завданням, як лист особистого характеру (розділ „Письмо”)</p>
<p>Хороший рівень (Оцінка „4”) Тестовий бал – 59 – 83 балів Кількість студентів у цій групі – 50,4 % (512 студентів)</p>	<p>Представники цієї групи загалом справилися з усіма елементами змісту в усіх видах мовленнєвої діяльності, що перевірялися, за винятком умінь витягувати необхідну інформацію й робити висновки в розділі „Аудіювання”</p>
<p>Відмінний рівень (Оцінка „5”) Тестовий бал – 84 – 100 балів Кількість студентів у цій групі – 17,8 % (181 студент)</p>	<p>Випробовувані в цій групі продемонстрували сформованість умінь, що перевірялися, і навичок у всіх видах мовленнєвої діяльності, особливо в таких продуктивних видах мовленнєвої діяльності, як „Письмо” і „Говоріння”, де відсоток виконання наближається до максимального</p>

Зазначимо, що студенти, які отримали оцінки „4” і „5”, уміють вирішувати однакові комунікативні завдання, але якість їх рішення (правильність оформлення мовлення, ступінь автентичності продукovanого матеріалу тощо) може помітно розрізнятися відповідно до отриманого на тестуванні результату.

Ураховуючи змістовні відмінності в рівні підготовці випробовуваних з іноземної мови, представлені в табл. 4, із загального обсягу вибірки – 1015 студентів, були сформовані експериментальні і контрольні групи.

Дані, отримані за кількісним складом експериментальних і контрольних груп на початку 1-го етапу експериментального навчання (2010 – 2011 навчальний рік) – констатувальний експеримент – наведено нижче:

Експериментальні групи: Усього – 64 студенти. Дівчата – 20 осіб. Хлопці – 44 особи. *Контрольні групи:* Усього – 76 студентів. Дівчата – 14 осіб. Хлопці – 62 особи.

Явище академічної міграції студентів, яке спостерігалось нами на 2-му етапі експериментального навчання (2011 – 2012 навчальний рік), і, яке має місце на 3-му етапі експериментального навчання (2012 – 2013 навчальний рік), викликало незначні зміни в кількісному складі експериментальних і контрольних груп.

Дані, отримані за кількісним складом експериментальних і контрольних груп на 2-му етапі експериментального навчання з урахуванням явища академічної міграції студентів, наведено нижче:

Експериментальні групи: усього – 71 студент. Дівчата – 22 особи. Хлопці – 49 осіб. *Контрольні групи:* усього – 85 студентів. Дівчата – 15 осіб. Хлопці – 70 осіб.

Дані, отримані за кількісним складом експериментальних і контрольних груп на 3-му етапі експериментального навчання з урахуванням явища академічної міграції студентів, наведено нижче:

Експериментальні групи: усього – 69 студентів. Дівчата – 21 особа. Хлопці – 48 осіб. *Контрольні групи:* усього – 82 студенти. Дівчата – 14 осіб. Хлопці – 68 осіб.

Перспективи проблеми, що досліджується, полягають у проведенні порівняльно-зіставного аналізу результатів експериментального навчання студентів експериментальних та контрольних груп наприкінці третього етапу дослідно-педагогічної роботи – *етап контрольного експерименту*.

Список використаної літератури

1. Артемов В. А. Психология обучения иностранным языкам / В. А. Артемов. – М. : Просвещение, 1969. – 279 с. **2. Гурвич П. Б.** Теория и практика эксперимента в методике преподавания иностранных языков / П. Б. Гурвич. – Владимир : Владимирск. гос. пед. ин-т, 1980. – 104 с. **3. Програма** з англійської мови для професійного спілкування / Г. Є. Бакаєва, О. А. Борисенко, І. І. Зуєнок, В. О. Іваніщева, Л. Й. Клименко, та ін. – К. : Ленвіт, 2005. – 119 с.

Сура Н. А. Визначення кількісного складу учасників експериментального навчання (на прикладі ІТ-спеціальностей Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля)

Спираючись на теоретичні уявлення про змістовні характеристики та специфічні особливості навчального процесу з формування професійної іншомовної компетенції у вищих немовних навчальних закладах, у статті було визначено кількісний склад експериментальних і контрольних груп на прикладі ІТ-спеціальностей Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Ключові слова: експериментальне навчання, експериментальні групи, контрольні групи, студенти, ІТ-спеціальності.

Сура Н. А. Определение количественного состава участников экспериментального обучения (на примере ИКТ-специальностей Восточноукраинского национального университета имени Владимира Даля)

Опираясь на теоретические представления о содержательных характеристиках и специфических особенностях учебного процесса по формированию профессиональной иноязычной компетенции в высших неязыковых учебных заведениях, в статье был определен количественный состав экспериментальных и контрольных групп на примере ИКТ-

специальностей Восточноукраинского национального университета имени Владимира Даля.

Ключевые слова: экспериментальное обучение, экспериментальные группы, контрольные группы, студенты, ИКТ-специальности.

Sura N. A. Determination of Experimental Quantitative Structure (for IT-specialities of East-Ukrainian National University Named after Vladimir Dahl as an Example)

Based on the theoretical ideas about substantial characteristics and specifics of formation of professional foreign competence at higher non-languages educational establishments, in the given article was determined the experimental quantitative structure (for IT-specialities of East-Ukrainian National University named after Vladimir Dahl as an example).

Key words: experimental learning, experimental groups, control groups, students, IT-specialities.

Стаття надійшла до редакції 01.08.2012 р.

Прийнято до друку 26.10.2012 р.

УДК 316.444:371.212:37.015.3

В. А. Триндюк

**АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ:
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ**

Модернізація – основна проблема сучасної освітньої системи України. Дослідження показують, що це процес безперервний, постійно перебуває на стадії вдосконалення, оскільки невинно триває науково-технічний прогрес, розвивається глобальна всесвітня павутина, змінюються соціально-політичний, економічний стан не лише в Україні, а й у всьому світі.

Одним з наслідків залучення України в простір Болонського процесу є розвиток академічної мобільності, яка розглядається в рамках Болонського процесу в якості обов'язкової умови формування Європейського простору вищої освіти.

З огляду на вищевказане, метою статті є дослідження поняття „академічна мобільність” та виявлення проблем названого процесу у вищій освіті України з метою її вдосконалення, підвищення якості та підготовки конкурентоспроможного спеціаліста.

Питанням академічної мобільності займаються педагоги, філософи, соціологи тощо. Серед них В. Астахова, Е. Астахова, В. Байденко, В. Воловик, Л. Гурч, Н. Гуляєва, Л. Колісник, Л. Сокурянська та інші. Дослідники висвітлюють актуальні питання оновлення освітнього